

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ ПАТОЛОГІЧНА ФІЗІОЛОГІЯ ТВАРИН

для здобувачів вищої освіти 3 курсу денної форми навчання 5,10 р.н.
освітньої програми Хвороби дрібних домашніх тварин
спеціальності 211 Ветеринарна медицина
галузі знань 21 Ветеринарна медицина

**Чікіткіна
Валентина
Василівна**

valentina.chikitkina@gmail.com

1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу: Національний фармацевтичний університет, кафедра нормальної та патологічної фізіології.

2. Адреса: м. Харків, вул. Куликівська, 12, 3-й поверх, т. 057-706-30-66.

3. Веб-сайт: <http://pat.nuph.edu.ua/>

4. Інформація про викладача:

Чікіткіна Валентина Василівна

Кандидат біологічних наук, доцент кафедри нормальної та патологічної фізіології Національного фармацевтичного університету. Досвід наукової діяльності – 32 роки, досвід науково-педагогічної діяльності – 29 років. Читає курси: «Клінічна патогістологія», «Патологічна фізіологія», «Гігієна у фармації та екологія», «Загальна гігієна», «Патологічна фізіологія тварин». Наукові інтереси: фармакологічні дослідження лікарських засобів.

5. Консультації: відбуваються кафедрі нормальної та патологічної фізіології відповідно графіку.

6. Анотація освітньої компоненти: освітня компонента «Патологічна фізіологія тварин» є обов'язковою дисципліною для другого (магістерського) рівня зі спеціальності «211 Ветеринарна медицина» освітня програма «Хвороби дрібних домашніх тварин». Підсумковий контроль – семестровий екзамен. Патологічна фізіологія визначає загальні закономірності функціонування організму хворої тварини, котрі виникають на рівні клітин, органів, систем і організму хворого в цілому та механізми виникнення, розвитку хвороби, її завершення та наслідків.

7. Мета викладання освітньої компоненти: метою викладання освітньої компоненти «Патологічна фізіологія тварин» є формування у здобувачів вищої освіти здатності трактувати основні поняття загальної нозології, розуміти причини, механізми розвитку та прояви типових патологічних процесів та найбільш поширених захворювань дрібних домашніх тварин, аналізувати, робити висновки щодо причин і механізмів функціональних, метаболічних, структурних порушень органів та систем організму при захворюваннях; забезпечити фундаментальну підготовку та набуття практичних навичок для наступної професійної діяльності фахівця ветеринарної

8. Компетентності відповідно до освітньої програми:

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.

ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 4. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.

ФК 8. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин різних класів і видів, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.

ФК 13. Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології.

9. Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.

ПРН 2. Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.

ПРН 3. Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.

ПРН 5. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.

10. Статус освітньої компоненти: *Обов'язкова*

11. Пререквізити освітньої компоненти: «Анатомія свійських тварин», «Біохімія тварин», «Цитологія, гістологія, ембріологія», «Біонеорганічна хімія», «Органічна хімія», «Фізіологія тварин», «Ветеринарна мікробіологія».

12. Обсяг освітньої компоненти: 10 кредитів ECTS 300 годин: лекцій – 34 год, практичних занять – 114 год, самостійна робота – 152 год.

13. Організація навчання:

Формат викладання освітньої компоненти: проведення лекцій, практичних занять

Зміст освітньої компоненти:

Модуль 1. Загальна патофізіологія

Змістовий модуль 1. *Загальна нозологія*

Тема 1. Предмет і методи патологічної фізіології. Вчення про хворобу.

Тема 2. Роль механічних та фізичних факторів у патології.

Тема 3. Роль хімічних та біологічних факторів у патології. Інфекційний процес.

Тема 4. Роль внутрішніх чинників у патології.

Тема 5. Роль реактивності в патології. Порушення імунної реактивності. Алергія.

Тема 6. Пошкодження клітини.

Змістовий модуль 2. *Типові патологічні процеси*

Тема 7. Місцеві порушення кровообігу.

Тема 8. Запалення.

Тема 9. Гіпоксія.

Тема 10. Патофізіологія системи терморегуляції.

Тема 11. Порушення тканинного росту.

Тема 12. Пухлини.

Тема 13. Голодування.

Змістовий модуль 3. *Типові порушення обміну речовин*

Тема 14. Порушення обміну вуглеводів. Цукровий діабет. Ускладнення.

Тема 15. Порушення обміну білків.

Тема 16. Порушення обміну жирів.

Тема 17. Порушення водно-електролітного обміну.

Тема 18. Порушення кислотно-основного стану.

Семестровий контроль модуля: «Загальна патофізіологія»

Модуль 2. Патолофізіологія органів та систем**Змістовий модуль 4. Патолофізіологія системи крові, серця****Тема 19.** Порушення об'єму циркулюючої крові.**Тема 20.** Патолофізіологія системи червоної крові.**Тема 21.** Патолофізіологія системи білої крові.**Тема 22.** Патолофізіологія системи зсідання крові.**Тема 23.** Патолофізіологія серця.**Змістовий модуль 5. Патолофізіологія судин, зовнішнього дихання, системи травлення, печінки та жовчовивідної системи****Тема 24.** Патолофізіологія кровоносних судин.**Тема 25.** Патолофізіологія зовнішнього дихання.**Тема 26.** Патолофізіологія травлення.**Тема 27.** Патолофізіологія печінки та жовчовивідної системи.**Змістовий модуль 6. Патолофізіологія нирок, ендокринної, нервової систем****Тема 28.** Патолофізіологія нирок.**Тема 29.** Патолофізіологія ендокринної системи.**Тема 30.** Патолофізіологія нервової системи.**Семестровий контроль модуля: «Патолофізіологія органів та систем»****Семестровий екзамен****14. Види та форми контролю:****Види та форми контролю:****Контроль знань на кожному занятті:** усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач (медичні ситуації).**Контроль змістових модулів:** усне опитування, складання тестових завдань.**Семестровий екзамен:** відповіді на теоретичні питання, складання тестових завдань.**Форма семестрового контролю:** семестровий залік, семестровий екзамен.**Умови допуску до контролю змістових модулів:** наявність мінімальної кількості балів за теми (заняття) змістового модулю 1, за контроль змістового модулю 1 (для контролю змістового модулю 2) і т. д.**Умови допуску до семестрового контролю:** поточний рейтинг більше 60 балів, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, наявність мінімальної кількості балів за контролі змістових модулів, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти.**15. Система оцінювання з освітньої компоненти:****Система оцінювання з освітньої компоненти**

Результати семестрового контролю у формі семестрового заліку оцінюються за 100-бальною, недиференційованою шкалою («зараховано», «незараховано») та за шкалою ECTS.

Бали з освітньої компоненти нараховуються за таким співвідношенням:

Види оцінювання	Кількість балів
Модуль 1	
Змістовий модуль 1 1. Оцінювання тем 1-6: робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань, виконання практичного завдання або вирішення ситуаційних задач). 2. Контроль змістового модуля 1: теоретичні питання та складання тестових завдань.	30-50
Змістовий модуль 2 1. Оцінювання тем 7-13: робота на заняттях (усне опитування, складання	30-50

тестових завдань, виконання практичного завдання або вирішення ситуаційних задач). 2. Контроль змістового модуля 2: теоретичні питання та складання тестових завдань.	
Змістовий модуль 3 1. Оцінювання тем 14-18: робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань, виконання практичного завдання або вирішення ситуаційних задач). 2. Контроль змістового модуля 3: теоретичні питання та складання тестових завдань.	30-50
Семестровий контроль з модуля 1 ($\Sigma 3M1+3M2+3M3$)/1,5	60-100
Модуль 2	
Змістовий модуль 4 1. Оцінювання тем 19-23: робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань, виконання практичного завдання або вирішення ситуаційних задач). 2. Контроль змістового модуля 4: теоретичні питання та складання тестових завдань.	30-50
Змістовий модуль 5 1. Оцінювання тем 24-27: робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань, виконання практичного завдання або вирішення ситуаційних задач). 2. Контроль змістового модуля 5: теоретичні питання та складання тестових завдань.	30-50
Змістовий модуль 6 1. Оцінювання тем 28-30: робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань, виконання практичного завдання або вирішення ситуаційних задач). 2. Контроль змістового модуля 6: теоретичні питання та складання тестових завдань.	30-50
Семестровий контроль з модуля 2 ($\Sigma 3M4+3M5+3M6$)/1,5	60-100

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється під час поточного контролю та під час контролю змістового модуля.

Семестровий екзамен

Здобувач вищої освіти вважається допущеним до іспиту з освітньої компоненти, якщо він відвідав усі передбачені навчальною програмою аудиторні заняття, виконано усі види робіт, передбачені робочою програмою освітньої компоненти та при її вивченні впродовж терміну навчання набрав кількість балів, не меншу за мінімальну – 60 балів. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність становить 100 балів.

Білет семестрового екзамену складається із 4 теоретичних питань та практичного завдання – 40 тестових завдань. *Оцінювання теоретичних питань:* кожне теоретичне питання оцінюється від 12 до 20 балів. *Оцінювання практичного завдання:* виконання тестових завдань оцінюється - 12-20 балів. Одна вірна відповідь складає 0,5 балів. 40 тестів x 0,5 = 20 балів. Семестровий екзамен оцінюються за шкалою ECTS, 100-бальною та чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

16. Політики освітньої компоненти:

Політика щодо академічної доброчесності. Ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ». Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак

академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ») згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad.zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання студентами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ». Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ».

17. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення дисципліни:

Обов'язкова література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Патолофізіологія тварин : підручник / [Мазуркевич А.Й., Тара-севич В.Л., Данілов В.Б. та ін.]. – К. : Агроосвіта, 2013. – 414 с. 2. Омельченко В. П., Залужна Т. С. Патологічна фізіологія і патологічна анатомія сільськогосподарських тварин. Електронний підручник. 2017. – 287 с. https://drive.google.com/file/d/1iXaG0J0iFrdiXScWTlvCaJrbBofgXo1j/view 3. Pathology of small mammal pets / Patricia V. Turner, Marina L. Brash, Dale A. Smith. 2018. – 445 p. 4. Zachary James F. Pathologic basis of veterinary disease.- 2017.- 1836 p.
Додаткова література для поглибленого вивчення освітньої компоненти	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1. Villiers Elizabeth, Jelena Ristić. Bsva Manual of Canine and Feline Clinical Pathology third edition. 2016.- 626 p.
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітньої компоненти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сайт кафедри патологічної фізіології: https://pat.nuph.edu.ua/ 2. Бібліотека НФаУ: e-mail https://lib.nuph.edu.ua/ 3. Сайт дистанційного навчання https://pharmel.kharkiv.edu/ 4. Журнал «Ветеринарія, технології тваринництва та природокористування» http://ojs.hdzva.edu.ua/index.php/journal/index 5. Доклінічні дослідження лікарських засобів file:///C:/Users/asus/Downloads/%D0%A0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B4%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%20%D0%A1%D1%82%D0%B5%D1%84%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2,%202001%20(1).pdf. Журнал «Український терапевтичний журнал» http://utj.com.ua/
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/

18. Технічне й програмне забезпечення освітньої компоненти: комп'ютери для тестування, пристрій мультимедійний, екран.